C/2024/6344

7.11.2024

P9_TA(2024)0080

Venezuelan demokraattisten voimien tukahduttamisen jatkuminen: presidenttiehdokas María Corina Machadoon kohdistetut hyökkäykset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. helmikuuta 2024 Venezuelan demokraattisten voimien tukahduttamisen jatkumisesta: presidenttiehdokas María Corina Machadoon kohdistetut hyökkäykset (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Venezuelasta,

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut YK:n ihmisoikeussopimukset ja -asiakirjat,

— ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tiedottajan 29. tammikuuta 2024 antaman julkilausuman,

— ottaa huomioon Amerikan valtioiden järjestön (OAS) pääsihteeristön 28. tammikuuta 2024 antaman julkilausuman Venezuelan viimeaikaisista tapahtumista,

— ottaa huomioon Maduron hallituksen ja Venezuelan Plataforma Unitaria -oppositioliittouman lokakuussa 2023 allekirjoittaman osittaissopimuksen kaikkien henkilöiden poliittisten oikeuksien ja vaaleja koskevien takeiden edistämisestä (Barbadosin sopimus),

— ottaa huomioon Venezuelan bolivariaanista tasavaltaa käsittelevän YK:n riippumattoman kansainvälisen selvitysvaltuuskunnan ensimmäisen raportin, joka julkaistiin 16. syyskuuta 2020,

— ottaa huomioon Venezuelan perustuslain,

— ottaa huomioon 22. helmikuuta 2022 julkaistun EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan loppuraportin alue- ja kunnallisvaaleista Venezuelassa 21. marraskuuta 2021 ja Euroopan parlamentin vaalitarkkailuvaltuuskunnan puheenjohtajan Jordi Cañasin 23. marraskuuta 2021 antaman julkilausuman Venezuelan alue- ja paikallisvaaleista vuonna 2021,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että vuoden 2024 vaalit voivat merkitä käännekohtaa siirtymisessä korruptoituneesta autokratiasta takaisin demokratiaan, jos kaikkia Barbadosin sopimuksen kohtia noudatetaan; ottaa huomioon, että Venezuelassa loukataan edelleen kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia, mikä on aiheuttanut vuosia kestänyttä epävakautta ja väkivaltaa; ottaa huomioon, että noin kahdeksan miljoonaa ihmistä on joutunut lähtemään maasta;

B. ottaa huomioon, että erityisesti järjestelmän vastustajien, ammattiyhdistysaktivistien, ihmisoikeuksien puolustajien ja heikoimmassa asemassa olevien yhteiskunnan jäsenten tiedonsaantia, mielipiteen- ja sananvapautta sekä oikeutta rauhanomaiseen kokoontumiseen on järjestelmällisesti rajoitettu;

C. ottaa huomioon, että Maduron hallinto ja Plataforma Unitaria -oppositioliittouma allekirjoittivat 17. lokakuuta 2023 Venezuelassa kaksi sopimusta, jotka tunnetaan Barbadosin sopimuksina ja jotka koskivat muun muassa kaikkien henkilöiden poliittisten oikeuksien ja vaalioikeuksien takaamisen edistämistä sekä poliittisten vankien vapauttamista; ottaa huomioon, että tämä sopimus kattoi tärkeitä aiheita, kuten kansainvälisten tarkkailijoiden osallistumisen sallimisen vaaliprosessissa; ottaa huomioon, että sopimus allekirjoitettiin ensimmäisenä askeleena vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien varmistamiseksi Venezuelassa;

D. ottaa huomioon, että 22. lokakuuta 2023 María Corina Machado valittiin hallintoa vastustavan demokraattisen opposition presidenttiehdokkaaksi 92,35 prosentilla esivaaleissa annetuista äänistä;

E. ottaa huomioon, että María Corina Machadoa ja hänen kampanjatiiminsä jäseniä, mukaan lukien Juan Freites, Luis Camacaro ja Guillermo López – jotka pidätettiin laittomasti ja joiden on sittemmin ilmoitettu kadonneen – kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, lakimiehiä, hallituksesta riippumattomia järjestöjä ja muita hallintoa vastustavan demokraattisen opposition poliittisia toimijoita on useiden kuukausien ajan yritetty mielivaltaisesti ja poliittisin perustein estää toimimasta julkisissa viroissa; ottaa huomioon, että yritykset ovat kohdistuneet muun muassa Henrique Caprilesiin, joka on aiemmin kahdesti pyrkinyt presidentiksi ja jonka esteellisyys vahvistettiin myös samassa 26. tammikuuta 2024 annetussa julkilausumassa;

F. ottaa huomioon, että María Corina Machadon vaalioikeuksien käsittelystä puuttui keskeisiä elementtejä, koska hän ei saanut jäljennöstä häntä vastaan esitetyistä syytöksistä eikä hänelle annettu mahdollisuutta vastata syytöksiin; ottaa huomioon, että hallinnon korkein oikeus (TSJ) julkaisi verkkosivustollaan tiivistelmän päätöksestään, jolla ei ole minkäänlaista oikeusperustaa; ottaa huomioon, että Venezuelan perustuslaissa säädetään, että henkilöiden poliittisia oikeuksia ei saa rajoittaa hallinnollisilla päätöksillä eikä heitä voida estää hoitamasta julkista tehtävää tällaisilla päätöksillä; ottaa huomioon, että hallinnon korkein oikeus ei näin ollen kyennyt antamaan perustuslaillisten normien mukaista tuomiota tässä asiassa;

G. ottaa huomioon, että hallinnon vastaisen opposition esivaalit suunnitelleen komission jäsen Roberto Abdul pidätettiin väitetyn maanpetoksen vuoksi 6. joulukuuta 2023; ottaa huomioon, että samaan aikaan Vente Venezuela -puolueen jäsenistä Henry Alviarezista, Claudia Macerosta ja Pedro Urruchurtusta annettiin pidätysmääräykset, joiden perusteina olivat väitetyt rikokset, kuten maanpetos, salahanke ja rahanpesu;

H. ottaa huomioon, että nämä mielivaltaiset päätökset ovat ristiriidassa sitoumuksen kanssa, jonka Nicolás Maduron edustajat antoivat kilpailuun perustuvien presidentinvaalien järjestämisestä Venezuelassa vuonna 2024, ja ne ovat vastoin EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan suosituksia; ottaa huomioon, että hallintoviranomaisten jatkuva käytäntö, jossa opposition ehdokkaita mielivaltaisesti estetään asettumasta ehdolle, rajoittaa vakavasti venezuelalaisten oikeutta valita edustajansa;

I. ottaa huomioon, että parlamentti tuomitsi jo 13. heinäkuuta 2023 poliittisten oikeuksien riistämisestä Venezuelassa antamassaan päätöslauselmassa ([1]) jyrkästi Venezuelan hallinnon tekemät ehdokkaiden poliittisten oikeuksien riistämisen; ottaa huomioon, että päätöslauselmassa tuomittiin erityisesti María Corina Machadon ja muiden merkittävien poliittisten henkilöiden mielivaltainen ja perustuslain vastainen 15 vuoden ajan tapahtunut vaalikielto ja pahoiteltiin sitä, että viimeisimmän EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan suositukset oli jätetty täysin huomiotta;

J. ottaa huomioon, että Maduron hallinto kielsi EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan päätarkkailijalta pääsyn Venezuelaan esittelemään loppuraporttia vuonna 2021 järjestetyistä alue- ja kuntavaaleista, koska EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunta oli karkotettu maasta;

K. ottaa huomioon, että hallinto antoi 22. tammikuuta valtakunnansyyttäjän välityksellä 14 pidätysmääräystä tekaistujen syytteiden perusteella muun muassa ihmisoikeuksien puolustajaa Tamara Sujúa, toimittaja Sebastiana Barráezia, Caracasin entistä pormestaria Antonio Ledezmaa, poliittista johtajaa Leopoldo Lópezia, Venezuelan entistä väliaikaista presidenttiä Juan Guaidóta ja entistä pormestaria David Smolanskya vastaan maanpetoksesta, valtionpäämiehen murhayrityksestä ja pelkästään siksi, että he ovat käyttäneet sananvapauttaan ja ilmaisseet vastustavansa hallintoa;

L. ottaa huomioon, että Maduron hallinnon kontrolloima Venezuelan parlamentti on valmistellut kansalaisjärjestöjen rahoitusta ja toimintaa koskevaa uutta lakia rajoittaakseen kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia järjestäytyä ja puolustaa oikeuksiaan;

M. ottaa huomioon, että Maduro antoi 31. tammikuuta tukensa hallinnon kontrolloiman kansalliskokouksen kehotukselle, joka koski aikatauluehdotuksen laatimista vuoropuhelussa eri alojen kanssa 5. helmikuuta alkaen presidentinvaaleille, jotka on määrä pitää vuoden 2024 jälkipuoliskolla, mutta joiden lopullinen päivämäärä ei ole tiedossa;

N. ottaa huomioon, että Barbadosin sopimuksen vaaleja koskeva etenemissuunnitelma on edelleen mahdollisuus Venezuelan pitkäaikaisten poliittisten, taloudellisten ja humanitaaristen kriisien ratkaisemiseksi ja kilpailuun perustuvien, vapaiden ja osallistavien vaalien järjestämiseksi Venezuelassa; ottaa huomioon, että Venezuelan hallinnon harjoittama hallintoa vastustavien opposition ehdokkaiden vainoaminen rikkoo vakavasti Barbadosin sopimuksessa allekirjoitettuja poliittisia oikeuksia ja vaalioikeuksien takaamista;

O. ottaa huomioon, että hallinto on myös tehnyt muutoksia kansalliseen vaalineuvostoon hankaloittaakseen vaaliprosessia ja tukahduttaakseen mahdollisuudet demokratiaan palaamiseksi; ottaa huomioon, että kesäkuussa 2023 kolme kansallisen vaalineuvoston keskeistä johtajaa erosi toimestaan, minkä vuoksi myös kahden jäljellä olevan jäsenen oli pakko erota; ottaa huomioon, että hallinnon kansalliskokous nimitti erityiskomitean, joka koostuu hallinnon edustajista, mukaan lukien Nicolás Maduron vaimo, uusien johtajien valitsemiseksi hallinnon kannattajien joukosta;

([1]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0288.

1. tuomitsee jyrkästi yritykset estää hallintoa vastustavan demokraattisen opposition presidenttiehdokasta María Corina Machadoa ja muita, kuten Henrique Caprilesia, toimimasta julkisessa virassa; muistuttaa, että María Corina Machadon vaalioikeuksien käsittelyssä oli perustavanlaatuisia puutteita, koska hän ei saanut jäljennöstä häntä vastaan esitetyistä syytöksistä eikä hänelle annettu mahdollisuutta vastata näihin syytöksiin;

2. tuomitsee jyrkästi María Corina Machadon tiimin jäseniin ja muihin opposition ja kansalaisyhteiskunnan edustajiin sekä ihmisoikeuksien puolustajiin ja toimittajiin kohdistetut hyökkäykset, väitetyt tahdonvastaiset katoamiset, pidätykset ja pidätysmääräykset; tuomitsee jyrkästi Maduron hallinnon sekaantumisen vaaliprosessiin;

3. kehottaa vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta kaikki mielivaltaisesti pidätetyt poliittiset ja yhteiskunnalliset johtajat, mukaan lukien hallintoa vastustavan opposition presidenttiehdokkaan María Corina Machadon kolme kampanjatyöntekijää Juan Freites, Luis Camacaro ja Guillermo Lopez;

4. muistuttaa, että Nicolás Maduron ja hänen edustajiensa toimet, mukaan lukien hallintoa vastustavan demokraattisen opposition jäsenten vainoaminen ja yritykset estää ehdokkaita osallistumasta tämän vuoden presidentinvaaleihin, rikkovat selvästi Nicolás Maduron hallituksen ja Plataforma Unitaria -oppositioliittouman edustajien Barbadosissa allekirjoittamia sopimuksia, joissa sovittiin kilpailuun perustuvien presidentinvaalien järjestämisestä Venezuelassa vuonna 2024;

5. korostaa, että hallinnon korkeimman oikeuden lausunto on perustuslain vastainen ja laiton, koska se perustuu mielivaltaisiin ja poliittisesti motivoituihin syytöksiin ja että noudatettu menettely ei ollut lain mukainen; katsoo näin ollen, että hallinnon nimittämän korkeimman oikeuden päätöksellä ei ole oikeusperustetta ja että María Corina Machado on edelleen oikeutettu asettumaan ehdolle vaaleissa;

6. katsoo, että nämä toimet muodostavat selkeästi pyrkimyksen diktatorisiin poliittisiin tukahduttamistoimiin, jotka loukkaavat Venezuelan kansan kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia, ja että nämä ennakoitavissa olevat toimet, erityisesti kun otetaan huomioon hallinnon aiemmat toimet, murskaavat jälleen kerran kaikki mahdollisuudet vapaisiin ja oikeudenmukaisiin vaaleihin;

7. panee merkille hallinnon vastustajien pyrkimykset järjestää esivaalit demokraattisena ratkaisuna kotimaassaan ja ulkomailla asuville venezuelalaisille; kehottaa Venezuelan viranomaisia tarjoamaan edellytykset oikeudenmukaisten, vapaiden, osallistavien ja avoimien vaalien varmistamiseksi;

8. kehottaa Venezuelan hallintoa lopettamaan välittömästi esivaalien voittajan ja siten hallintoa vastustavan opposition täysin legitiimin ehdokkaan María Corina Machadon ja muiden oppositiopoliitikkojen vainoamisen ja aloittamaan Barbadosin sopimuksen täytäntöönpanon muun muassa noudattamalla vaaleja koskevan etenemissuunnitelman periaatteita ja sopimuksen ensimmäistä kohtaa, jonka mukaan osapuolten on tunnustettava kunkin poliittisen toimijan oikeus valita vapaasti ehdokkaansa presidentinvaaleihin ja kunnioitettava tätä valintaa; katsoo, että tämä merkitsee sen varmistamista, että hallintoa vastustavan opposition johtaja María Corina Machado voi vapaasti olla ehdolla kilpailuun perustuvissa ja aidosti demokraattisissa presidentinvaaleissa vuonna 2024;

9. muistuttaa Venezuelassa vuosien ajan vallinneista järkyttävistä sosiaalisista, taloudellisista ja humanitaarisista olosuhteista, joita venezuelalaiset ovat joutuneet kestämään liian kauan; tuomitsee mitä jyrkimmin Venezuelan kansan ja ihmisoikeuksien puolustajien tappamisen, jatkuvan vainoamisen, järjestelmällisen kidutuksen sekä heidän ihmisoikeuksiensa, kansalaisoikeuksiensa ja poliittisten oikeuksiensa loukkaamisen; kehottaa Venezuelan hallintoa lopettamaan välittömästi poliittisten vastustajiensa ja Venezuelan kansan vainoamisen ja sortamisen sekä kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien loukkaamisen ja kumoamaan poliittisten vastustajiensa pidätysmääräykset ja vapauttamaan poliittiset vangit;

10. tuomitsee oikeudellisen kehyksen väärinkäyttämisen rajoittamaan ihmisoikeuksien ja yhdistymisvapauden puolustamista, ja on erityisen huolissaan kansalaisjärjestöjen ja niihin liittyvien järjestöjen valvontaa, laillistamista, toimintaa ja rahoitusta koskevasta lakiesityksestä;

11. pitää tärkeänä, että kaikki venezuelalaiset, niin Venezuelassa kuin ulkomaillakin, voivat osallistua vaaleihin, kun pysyvä vaalirekisteri ja ulkomaan vaalirekisteri päivitetään Barbadosin sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti;

12. tuomitsee jyrkästi puuttumisen CNE:n jäsenten nimeämiseen ja kehottaa ottamaan käyttöön riippumattoman nimitysmenettelyn uusia CNE:n nimityksiä varten;

13. tukee täysin Kansainvälisen rikostuomioistuimen ja YK:n riippumattoman selvitysvaltuuskunnan tutkimuksia Venezuelan hallinnon laajoista rikoksista ja tukahduttamistoimista ja kehottaa EU:ta tukemaan Rooman perussäännön nojalla parhaillaan käsiteltäviä tutkimuksia, jotka koskevat väitettyjä rikoksia ihmisyyttä vastaan maassa, jotta syylliset voidaan saattaa vastuuseen;

14. on edelleen vahvasti sitoutunut tukemaan osapuolten välistä vuoropuhelua ja Venezuelan kansan pyrkimyksiä demokraattiseen tulevaisuuteen; kehottaa EU:ta tekemään yhteistyötä kansainvälisen yhteisön ja kaikkien rauhanomaisten demokraattisten sidosryhmien kanssa Venezuelan koko poliittisella kentällä ja hyödyntämään kaikkia käytettävissään olevia mekanismeja, joilla voidaan kannustaa Barbadosin sopimuksen periaatteiden noudattamiseen;

15. kehottaa jäsenvaltioita pitämään voimassa Maduron hallinnolle määrätyt pakotteet; vaatii, että pakotteita olisi tiukennettava, kunnes Barbadosin sopimuksen mukaisesti sitoudutaan selkeästi ja pysyvästi kunnioittamaan demokraattisia perusnormeja, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia; kehottaa asettamaan lisää kohdennettuja pakotteita EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän (EU:n Magnitski-laki) kautta Venezuelan korkeimman oikeuden tuomareille, jotka ovat osallistuneet pyrkimyksiin kieltää María Corina Machadolta oikeus toimia julkisessa virassa, sekä Venezuelan turvallisuusjoukkojen jäsenille, jotka ovat osallistuneet hallituksen vastustajiin kohdistuneeseen järjestelmälliseen kaltoinkohteluun;

16. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa, EU:n Venezuelan-edustustoa, jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä jatkamaan maan tilanteen seurantaa ja toimimaan määrätietoisemmin ja näkyvämmin;

17. vaatii, että EU:n ei pidä harkita minkään vaalitarkkailuvaltuuskunnan lähettämistä Venezuelaan ennen kuin on olemassa selkeät ja uskottavat takeet siitä, että Barbadosin sopimusta ja vaalien etenemissuunnitelmaa noudatetaan kokonaisuudessaan, että oppositiopoliitikkojen oikeus toimia julkisessa virassa palautetaan, että María Corina Machado saa osallistua vaaleihin ja että EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan vuoden 2021 suositukset on pantu asianmukaisesti täytäntöön;

18. korostaa, että vaaleja ja vaalituloksia ei tunnusteta, jos nämä edellytykset eivät täyty;

19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian valtioiden yhteisön huippukokouksen osanottajille, Euroopan unionin ja Latinalaisen Amerikan parlamentaariselle edustajakokoukselle, Amerikan valtioiden järjestölle, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille sekä Venezuelan hallinnon viranomaisille.